

**Verpleegkundig
kinderdagverblijf**

Zigzag10
jaar

Verpleegkundige zorg • Plusopvang • Reguliere opvang

Kwantitatief onderzoek naar de effecten van verpleegkundige kinderopvang

juni - augustus 2013

www.zigzagzorg.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Samenvatting onderzoeksresultaten	3
1. Opzet en methodiek	5
2. Respondenten en groepen	6
3. Medische achtergrond kinderen	8
4. Terechtkomen bij de verpleegkundige zorg	10
5. Effecten van het verpleegkundig kinderdagverblijf	12
6. Oordeel over het verpleegkundig kinderdagverblijf	15
Kernachtige uitspraken	18
Colofon	

Voorwoord

Tien jaar nadat we onze droom verwezenlijkten ligt kinderdagverblijf Zigzag vast op koers. Met intensieve kindzorg, kinderopvangPlus en reguliere kinderopvang brengen we elke dag onze missie in praktijk: een liefdevolle, zorgzame en veilige omgeving creëren waar ieder kind, ongeacht ziekte of aandoening, gewoon kind kan zijn en zich kan ontwikkelen tot een zelfstandig individu.

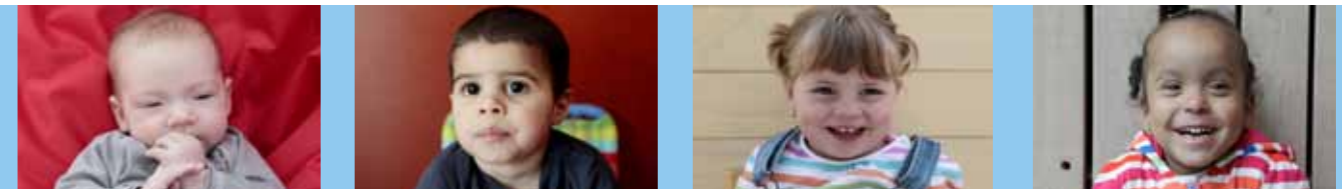
Het idee voor een gespecialiseerd kinderdagverblijf werd geboren toen wij als sociaal pedagoge en kinderverpleegkundigen in ons dagelijks werk in het ziekenhuis werden geconfronteerd met kinderen die vanwege hun ziekte of aandoening niet op de reguliere kinderopvang terecht konden. In september 2003 hebben wij Zigzag opgericht, het eerste verpleegkundige kinderdagverblijf in Amsterdam. Zigzag bleek al snel een wezenlijke functie te vervullen voor zowel kinderen als hun ouders, die vaak alleen staan voor de opvang, de zorg en de verzorging en daardoor een extra zware last op hun schouders dragen.

Wij begonnen als pioniers met de opvang van één kindje, Tristan – nu een gezonde middelbare scholier, en hebben in de loop van de jaren een enorme professionaliseringsslag gemaakt. Dat is mede te danken aan onze deskundige adviseurs en partners. Maar vooral bedanken wij onze hooggekwalificeerde, toegewijde, medewerkers die met hart voor de kinderen en hart voor hun vak dagelijks bijdragen aan de verdere ontwikkeling van Zigzag. Inmiddels heeft Zigzag vier vestigingen, in Amsterdam, Hoorn en Kerkrade en vangen we op jaarbasis meer dan 60 kinderen op. Wij stonden aan de wieg van de brancheorganisatie Vereniging Gespecialiseerde Verpleegkundige Kindzorg (VGVK), die in 2012 tot stand is gekomen, waarin we samen met een aantal kleinschalige, zelfstandige collega's in het land de belangen behartigen van 'onze kinderen'.

Nadat we in 2008 al een enquête hebben laten uitvoeren onder ouders, vonden we het nu tijd om de balans op te maken met een onderzoek waarbij ook artsen en andere verwijzers zijn betrokken. Welke betekenis heeft het verpleegkundig kinderdagverblijf voor zieke kinderen, voor de ouders en wat vinden verwijzers ervan? Wij wilden inzicht in het effect van verpleegkundige kinderdagverblijven op de ziekte of aandoening en de algemene ontwikkeling van de kinderen; het effect op de ouders en in hoeverre de opvang bijdraagt aan het ontlasten van ouders en het gezin.

MEI Marketing & Research voerde in onze opdracht het onderzoek uit, met medewerking van vijf collega verpleeg-kundig kinderdagverblijven. Met dit rapport bieden wij u de uitkomsten aan. Het zijn resultaten om trots op te zijn. Hiermee wordt onomstotelijk aangetoond dat deze vorm van gespecialiseerde kinderopvang nuttig en noodzakelijk is, een belangrijke maatschappelijke rol vervult, bijdraagt aan een gezonde ontwikkeling van kinderen met een ziekte of aandoening en een gunstig effect heeft op het welzijn van het gezin.

Petra Bakker, Ingrid Keemink en Petra de Jong
oprichters en directie Zigzag

Samenvatting onderzoeksresultaten

Ouders en artsen zien in verpleegkundig kinderdagverblijf grote pluspunten voor kinderen met een ernstige aandoening

Ouders van chronisch en/of langdurig zieke kinderen, tussen nul en vier jaar, zijn bijzonder gelukkig met de opvang door een verpleegkundig kinderdagverblijf (VKDV). Het stelt ze in staat een zo normaal mogelijk leven te leiden, terwijl ze weten dat hun kind optimale professionele zorg krijgt en in zijn of haar ontwikkeling echt stappen vooruit zet voor een betere toekomst. (Kinder) artsen en therapeuten die voor deze kinderen een dagopvang met verpleegkundige en pedagogische zorg adviseren, zijn unaniem positief. Zij zien bij deze kinderen - vaak meer nog dan de ouders zelf - een lichte tot duidelijke verbetering op het gebied van algemene, sociaal-emotionele, cognitieve en motorische ontwikkeling, ten opzichte van een eerder geprognoseerde ontwikkelingsachterstand. Artsen zien bij de helft van de kinderen die naar een verpleegkundig kinderdagverblijf gaan zelfs een vermindering in het aantal ziekenhuisopnames. Dit blijkt uit het onderzoek bij vijf verschillende VKDV's, geïnitieerd door Zigzag naar aanleiding van het 10-jarig bestaan van deze organisatie en uitgevoerd door MEI Marketing & Research.

De rol van het verpleegkundig kinderdagverblijf

Het verpleegkundig kinderdagverblijf vervult een belangrijke rol voor kinderen die vanwege een ziekte of aandoening verpleegkundige zorg nodig hebben en daardoor niet terecht kunnen op de reguliere kinderopvang. Het gaat daarbij vaak om complexe meervoudige aandoeningen, zoals eetstoornissen (30%), ziekte van het zenuwstelsel (30%), aandoeningen van de luchtwegen (21%), hartafwijkingen (21%), genetische ziekten (18%).

De expertise (100%) van een verpleegkundig kinderdagverblijf en de ontwikkeling van hun kind (97%) zijn voor ouders de belangrijkste redenen te kiezen voor deze gespecialiseerde vorm van kinderopvang. Voor 92% van de ouders zijn het contact met leeftijdsgenootjes en sociale bezigheden voor hun kind op een VKDV enorm belangrijk.

Beter dan prognose

Voor vrijwel alle kinderen is de prognose dat ze op velerlei gebied een achterstand oplopen; fysiek, sociaal, mentaal en cognitief. Ouders met een kind op een verpleegkundig kinderdagverblijf signaleren uitermate positieve effecten op hun kind.

- 89% ziet een verbetering voor wat betreft de algemene ontwikkeling
- 85% geeft een positieve ontwikkeling aan op het gebied van sociale en emotionele ontwikkeling
- 80% ziet verbetering in de motorische en cognitieve ontwikkeling
- voor een kleine 70% geldt dit ook voor taalontwikkeling en spraak.

Opvallende constatering artsen

Zowel kinderartsen, therapeuten als maatschappelijk werk adviseren/verwijzen zieke kinderen naar een verpleegkundig kinderdagverblijf. Specifiek de artsen zijn in een aantal gevallen nog positiever dan de ouders over de effecten van de externe verpleegkundige en pedagogische zorg voor hun kleine patiëntjes.

Zij constateren een verbetering van

- meer dan 95% op algemene ontwikkeling
- meer dan 90% voor wat betreft sociale en emotionele ontwikkeling
- eveneens meer dan 90% voor wat betreft cognitieve ontwikkeling
- 78% bij taalontwikkeling en spraak
- op motorisch niveau oordelen verwijzers praktisch hetzelfde als ouders.

Minder snel ziekenhuisopnames

Uit het onderzoek blijkt ook dat zowel ouders als artsen van mening zijn dat kinderen op een verpleegkundig kinderdagverblijf minder medische consulten nodig hebben en er minder ziekenhuisopnames nodig zijn, dan in eerste instantie geprognoseerd. De sociale omgeving voor de kinderen en de verpleegkundige en pedagogische zorg op het VKDV hebben veelal een positief effect op hun medisch welzijn.

Minder druk op gezin en ouders

Wanneer chronisch en/of langdurig zieke kinderen afhankelijk zijn van de zorg van alleen de ouders betekent dit een grote druk op het gezinsleven en een vaak serieuze beperking van de maatschappelijke mogelijkheden van de ouders. 8 op de 10 ouders hoopt op een vermindering van de druk op de gezinssituatie. Voor 81% van de ouders met kinderen op een verpleegkundig kinderdagverblijf is dit realiteit geworden. 89% heeft door deze professionele dagopvang meer tijd voor werk, gezin en vrije tijd.

Medici meer oog voor het gezin

Ook verwijzers achten de invloed van het verpleegkundig kinderdagverblijf van groot belang op de gezinssituatie. Dat heeft in hoge mate te maken met het effect van het deskundig advies en de begeleiding die ouders krijgen. Verrassend genoeg zien zij op een aantal aspecten meer verbetering dan de ouders zelf, bijvoorbeeld wat betreft de druk op de gezinssituatie (95% versus 81%) en de ouder-kind relatie (83% versus 53%).

Professionele waardering

De waardering van zowel ouders als artsen voor het werk en de resultaten bij verpleegkundige kinderdagverblijven is uitzonderlijk hoog. Voor artsen geldt het advies voor deze vorm van kinderopvang niet zozeer de soort aandoening maar de ernst van de aandoening. Volgens hen hebben alle kinderen die verpleegkundige zorg nodig hebben, baat bij een verpleegkundig kinderdagverblijf. Hun professionele waardering blijkt tevens uit een uitspraak van één van de artsen: *“Ik vind het vreselijk dat deze kinderen minder kansen krijgen doordat de pgb's aangepakt worden hetgeen op zich een goede zaak is. Maar voor jonge kinderen met chronische ziektes en hun ouders moet er een goede opvangmogelijkheid blijven. Dit is een enorme winst geweest de laatste 10-15 jaar. Daarvoor was er geen plek voor deze kinderen. Ik hoop van ganser harte dat er plek blijft voor deze kinderen en hun ouders.”*

“In 2003 was Tristan het eerste ‘zorgenkindje’ van Zigzag. In 2013 is hij een gezonde scholier met prima toekomstperspectieven.”

1. Opzet en methodiek

Zigzag ziet in haar tienjarig bestaan aanleiding om onderzoek te laten doen naar de effecten van verpleegkundige kinderopvang onder cliënten en verwijzers.

Onder cliënten worden in dit geval verstaan, ouders van kinderen die gebruik maken of hebben gemaakt van een verpleegkundig kinderdagverblijf.

Onder verwijzers verstaan we de artsen en therapeuten die kinderen hebben doorverwezen naar een verpleegkundig kinderdagverblijf.

Doelstellingen

- Achterhalen om welke redenen cliënten bij een verpleegkundig kinderdagverblijf terechtkomen.
- Vaststellen welke verbeteringen ten aanzien van de kindsituatie cliënten en verwijzers (deels) toeschrijven aan de verpleegkundige kinderopvang.
- Onderzoeken welke effecten het verpleegkundig kinderdagverblijf volgens cliënten en verwijzers heeft op de situatie van ouders en omgeving van het kind.

Om de effecten te onderzoeken, is gekozen voor een vragenlijst omdat hiermee relatief eenvoudig van een grote groep respondenten gegevens kunnen worden verzameld.

Enkele vragen zijn deels gebaseerd op een eerdere enquête van Zigzag, die in 2008 is uitgevoerd onder begeleiding van GfK Panel Services.

Ook de resultaten daarvan worden in dit rapport in een enkel geval aangehaald.

Opzet vragenlijsten

In overleg met de directie van Zigzag is een uitgebreide vragenlijst opgesteld waarbij de vragen voor ouders en verwijzers als volgt zijn gegroepeerd:

- Achtergrond opvang
- Voorafgaand aan de opvang
- Effecten van de opvang
- Tevredenheid met de opvang

Er zijn diverse schalen gebruikt bij verschillende gesloten vragen.

Cliënten zijn ook via een open vraag verzocht het nut van het verpleegkundig kinderdagverblijf te beschrijven.

Voor verwijzers is de vragenlijst licht aangepast en verkort.

Onderzoeksdata en vragenlijsten zijn op verzoek beschikbaar.

2. Respondenten en groepen

Door Zigzag zijn van zoveel mogelijk cliënten en verwijzers e-mailadressen verzameld ten behoeve van dit onderzoek. Naast de cliënten en verwijzers van Zigzag zijn ook door collega verpleegkundig kinderdagverblijven cliënten en verwijzers aangedragen.

De e-mailadressen zijn rechtstreeks aan MEI Marketing & Research toegestuurd, Zigzag heeft hier geen inzicht in gekregen en ook geen selectie in kunnen aanbrengen.

Representativiteit

Het betreft een selecte steekproef, op basis van beschikbaarheid e-mailadres. Omdat er geen gegevens bekend zijn van de niet benaderde cliënten, is er geen mogelijkheid te corrigeren of controleren.

Wel hebben we gecontroleerd of de antwoorden van de oververtegenwoordigde groep 'Zigzag' en de groep 'huidige cliënten' afwijken van het gemiddelde en dat blijkt in het geheel niet zo te zijn.

Ter illustratie de beoordeling met een rapportcijfer, dit is voor de cliënten van Zigzag gemiddeld exact hetzelfde als het gemiddelde van de andere cliënten.

Ook de cliënten die in 2013 nog zorg ontvingen geven gemiddeld exact hetzelfde rapportcijfer als de oud cliënten.

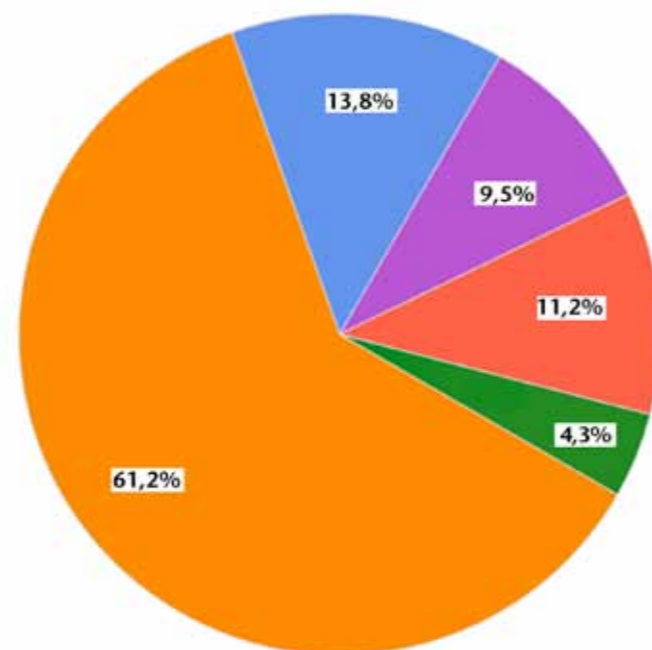
Hoewel we de representativiteit daardoor niet kunnen garanderen, is er ook geen aanleiding om op basis van deze selectie te veronderstellen dat de resultaten niet representatief zijn.

Groep cliënten

In totaal hebben 116 ouders de vragenlijst afgerond en verzonden, 43% respons.

Deze cliënten kennen de volgende verdeling over de kinderdagverblijven:

- 71 maal Zigzag
- 16 maal Kleine Kapitein
- 13 maal Kombino
- 11 maal Kleine Maatjes
- 5 maal De Schavuiten

Afbeelding: verdeling cliënten over verpleegkundig kinderdagverblijven.

Kijkend naar de startdatum van de opvang, zien we de volgende groepen:

- 6 maal gestart in 2005 of eerder
- 38 maal gestart tussen 2006 en 2010
- 72 maal gestart tussen 2011 en 2013

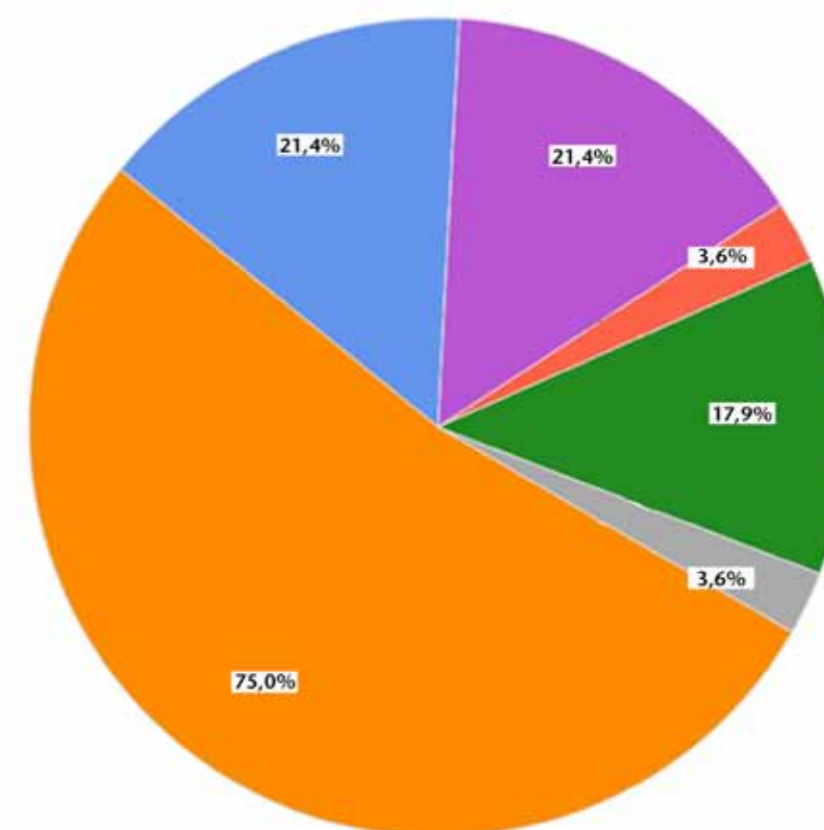
66% van de respondenten heeft in 2013 nog gebruik gemaakt van de verpleegkundige kinderopvang, de overige zijn inmiddels gestopt.

Gemiddeld gaan of gingen de kinderen 2,7 dagen per week naar de opvang. 40% van de kinderen 2 dagen per week, 44% 3 dagen en 14% gaat 4 dagen. 1 dag per week komt nauwelijks voor, 5 dagen per week in het geheel niet.

Groep verwijzers

In totaal hebben 28 verwijzers de vragenlijst afgerond en verzonden, 17% response. De verwijzers hebben naar de volgende kinderdagverblijven doorverwezen:

- 21 maal Zigzag
- 6 maal Kleine Kapitein
- 6 maal Kleine Maatjes
- 5 maal De Schavuiten
- 1 maal Kombino
- 1 maal MedKid

Afbeelding: verdeling verwijzers over verpleegkundig kinderdagverblijven.

Een deel van de verwijzers heeft naar meerdere kinderdagverblijven doorverwezen, waarbij verondersteld mag worden dat dit vooral afhangt van de woonplaats van de ouders.

Ouder: “De ontwikkeling van mijn kind is zeer zeker vooruit gegaan, dit is in zekere mate te danken aan de deskundigheid van het kinderdagverblijf als ook het contact met andere kinderen daar. De aangeboden structuur en spelsituaties zijn zonder dwang en stress wat in grote mate een bijzonder positief effect heeft op ons kind!”

Arts: “Ouders en kind de kans geven, dat de ontwikkeling van het kind medisch en sociaal zo optimaal mogelijk zal verlopen. Het ontlast de ouders, waardoor ze beter hun kind kunnen begeleiden op emotioneel en praktisch vlak.”

Ouder: “Het vertrouwen in de opvang groeide. Hierdoor heb ik rust kunnen opbouwen voor mijn andere kinderen en mezelf.”

Ouder: “Was het eerste licht nadat wij hoorden dat onze zoon gehandicapt was.”

Arts: “Door de expertise van de begeleiders lukt het ouders om een zorgkindje toch met een veilig gevoel achter te laten, waardoor zij aan een redelijk normaal sociaal en werklevens toekomen.”

Arts: “Zigzag geeft kinderen de mogelijkheid om ondanks de ziekte zo normaal mogelijk te zijn en dus een betere ontwikkeling door te maken.”

Ouder: “Het zou fijn zijn als de overheid een manier vindt om kinderen ‘tussen wal en schip’ op te kunnen vangen. Nu doet Zigzag dit met veel passen en meten.”

3. Medische achtergrond kinderen

Hoewel er in Nederland ook succesvolle, gemengde groepen zijn, blijken alle respondenten ouders te zijn van kinderen met een aandoening.

Om hier een beeld van te krijgen, hebben we gevraagd welke aandoeningen de kinderen hebben en welke prognoses er zijn gesteld voordat de kinderen zijn doorverwezen naar het verpleegkundig kinderdagverblijf.

Aandoeningen van de kinderen

De cliënten geven een breed scala aan ziektes en aandoeningen op, waarvoor zij bij het verpleegkundig kinderdagverblijf terecht zijn gekomen.

Opvallend is dat veel kinderen meerdere aandoeningen hebben.

Dit sluit aan bij opmerkingen van artsen dat vooral de ernstiger gevallen worden doorverwezen naar het verpleegkundig kinderdagverblijf.

Na indeling in categorieën blijken de meest voorkomende aandoeningen eetstoornissen (30%) en ziekte van het zenuwstelsel (30%).

Ook aandoeningen van de luchtwegen (21%), hartafwijkingen (21%) en genetische ziekten (18%) komen we veel tegen in de kinderdagverblijven.

Genoemde aandoeningen cliënten verpleegkundig kinderdagverblijven

Eetstoornissen	35
Ziekte van het zenuwstelsel	35
Aandoeningen aan de luchtwegen	25
Hartafwijkingen	25
Genetische ziekten	21
Ontwikkelingsachterstand	11
Aandoeningen van het maag/darmkanaal	10
Stofwisselingsziekten	8
Endocrinologie en groeiziekten	5
Keel- neus- en oorproblemen	4
Nierziekten	4
Overig	9

Aan verwijzers is niet gevraagd waarvoor zij verwijzen, omdat dit zal samenhangen met het specialisme van de arts.

Aan hen is in plaats daarvan gevraagd voor welke aandoeningen zij het verpleegkundig kinderdagverblijf van toegevoegde waarde achten.

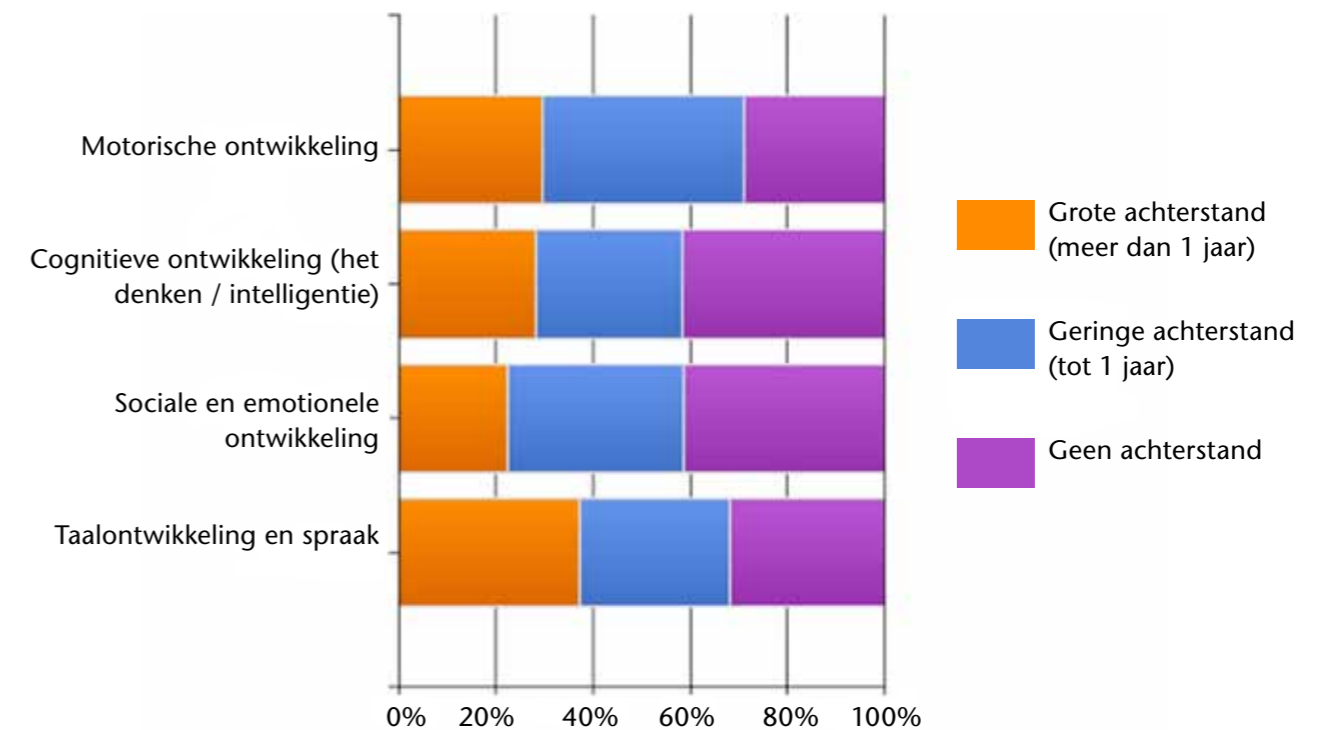
Hieruit blijkt geen specifieke aandoening of ziekte, men geeft aan dat de ernst van de aandoening veel belangrijker is in deze keuze.

Er wordt gesteld dat in principe alle kinderen die verpleegkundige zorg nodig hebben, baat zouden hebben bij een verpleegkundig kinderdagverblijf.

De meeste verwijzers beperken doorverwijzing wel tot gevallen die zij zowel “ernstig” als “chronisch” vinden, ongeacht welke aandoening.

Prognoses kinderen

Vrijwel alle kinderen hebben voor de opvang op een bepaald vlak een verwachte ontwikkelingsachterstand. Voor 71% van de kinderen geldt een prognose voor achterstand in de motorische ontwikkeling en voor 68% van de gevallen voor taalontwikkeling en spraak waarbij 37% zelfs een achterstand van meer dan een jaar. Op zowel cognitieve ontwikkeling als sociale en emotionele ontwikkeling heeft 59% van de kinderen een verwachte ontwikkelingsachterstand.

Afbeelding: prognose achterstand cliënten voor aanvang zorg.

Ouder: "Ik kan mijn dochter met een gerust hart achterlaten. Het is heel fijn dat ik 100% zeker weet dat ze in goede handen is. Verder vermaakt ze zich heel goed, ze wordt voldoende gestimuleerd en het is fijn dat ze veel contact heeft met andere kinderen. Het is ontzettend belangrijk dat deze opvang bestaat."

Ouder: "Zonder Zigzag had ik niet kunnen/willen werken. Heel fijn om ook weer iets anders te kunnen doen dan alleen maar moeder zijn van een ziek kind. Daarnaast was het prettig om de zorgen te kunnen delen met mensen die er verstand van hebben. De betrokkenheid van de medewerkers bij ons kind was groot, we voelden ons ook goed gesteund -zowel praktisch als emotioneel- tijdens langdurige ziekenhuisopname."

Ouder: "Onze dochter voelt zich veilig en maakt heel veel plezier op haar kinderdagverblijf. De leidsters zijn allerliefst voor haar en ook zeer capabel. Ze stimuleren haar in haar sociale en emotionele ontwikkeling en zijn heel adequaat om haar fysiek goed te verzorgen."

Arts: "Ouders worden ontlast in de vaak intensieve zorg voor hun kind en hebben daardoor tijd voor andere kinderen, werk of zichzelf. Hierdoor hebben ze op de momenten dat ze wel voor hun zieke kind moeten zorgen meer energie. Het kind zelf heeft baat bij contacten met andere kinderen, dit stimuleert de ontwikkeling. Daarnaast kan fysio/logopedie vaak op het KDV plaatsvinden wat ouders extra ontlast en prettig is voor de kinderen."

Ouder: "Dit geeft rust, regelmaat en structuur aan ons dagelijkse gezinsleven."

Ouder: "Het blijven bestaan van deze vorm van opvang is heel essentieel in onze samenleving. Als mijn zoontje hier niet naartoe had gekund, had ik thuis moeten blijven en mij ziek moeten blijven melden. Dit zou de samenleving nog veel meer geld gekost hebben. De zorg voor een kind met medische aandoeningen vraagt ontzettend veel van ouders, maar wordt behapbaar als hun kind goed verzorgd en met plezier een paar dagen opvang kan krijgen. Ook voor ons andere zoontje is het erg belangrijk."

4. Terechtkomen bij de verpleegkundige zorg

Alle ouders die deelnemen aan het onderzoek zijn op de een of andere manier bij het verpleegkundig kinderdagverblijf terecht gekomen.

Onderzocht is wie deze ouders heeft verwezen en waarom zij de keuze voor het verpleegkundig kinderdagverblijf hebben gemaakt.

Doorverwijzers naar het verpleegkundig kinderdagverblijf

Verreweg de meeste ouders (45%) geven aan dat ze zijn doorverwezen door een kinderarts of specialist.

Ook maatschappelijk werk, kinderverpleegkundigen en MEE verwijzen regelmatig door naar het verpleegkundig kinderdagverblijf.

Opvallend is dat relatief veel ouders indirect aangeven niet formeel doorverwezen te zijn, maar het zelf ontdekt en aangevraagd hebben (13%) of via een folder in het ziekenhuis op de hoogte zijn gebracht (7%). Dit is extra opvallend omdat deze opties niet bij de antwoordmogelijkheden stonden, maar door ouders zelf zijn toegevoegd.

Juist deze groep ouders geeft hier en daar aan dat de hulp vanuit het ziekenhuis niet als goed is ervaren, men er echt zelf achteraan moest.

Er lijkt dus nog winst te behalen voor het verpleegkundig kinderdagverblijf waar het gaat om de bekendheid of de aandacht die het krijgt bij artsen.

Genoemde doorverwijzers naar verpleegkundig kinderdagverblijven

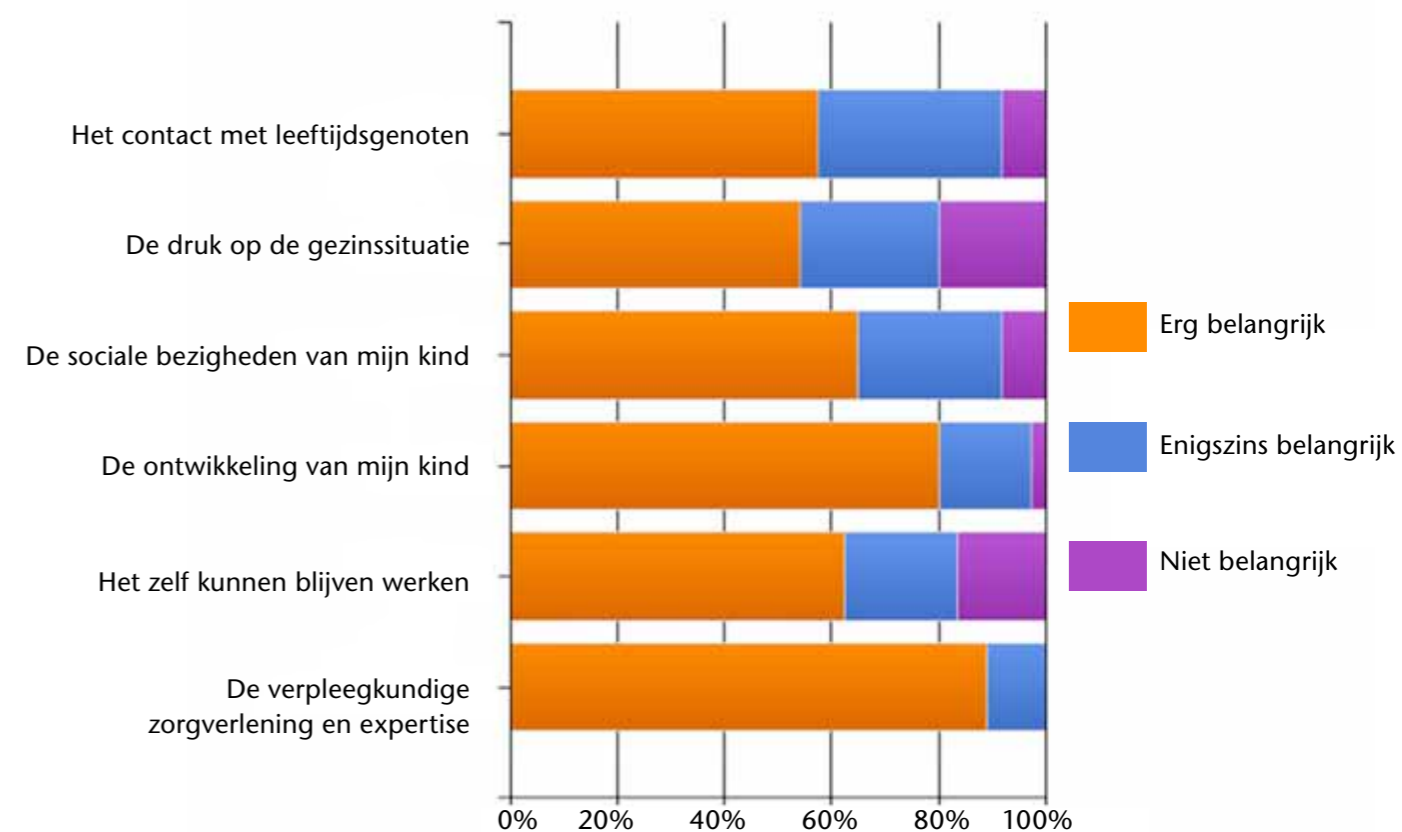
Kinderarts / specialist	52
Zelf ontdekt en aangevraagd	15
Maatschappelijk werk	14
Kinderverpleegkundige	10
Folder ziekenhuis	8
MEE	8
Fysiotherapeut	3
Thuiszorg	2
Overig	5

Redenen om voor het verpleegkundig kinderdagverblijf te kiezen

Voor vrijwel alle ouders zijn de verpleegkundige zorgverlening en expertise (100%) en de ontwikkeling van het kind (97%) belangrijke redenen om te kiezen voor het verpleegkundig kinderdagverblijf.

92% van de ouders vinden contact met leeftijdgenootjes en de sociale bezigheden van het kind ook belangrijke redenen.

Voor acht van de tien ouders waren ook de druk op de gezinssituatie en het zelf kunnen blijven werken van belang bij de keuze voor het verpleegkundig kinderdagverblijf.

Afbeelding: redenen om te kiezen voor verpleegkundige kinderopvang.

Arts: "Voor specifieke groep kinderen met complexe problematiek een must."

Ouder: "Uiteindelijk kan ik mij niet voorstellen dat er een andere vorm van begeleiding is die beter werkt dan deze. Het mes snijdt namelijk aan twee kanten: mijn zoon wordt goed geobserveerd en krijgt de professionele begeleiding en (pedagogische) controle die hij anders in een ziekenhuis zou moeten krijgen. Wij zijn op onze beurt in staat om te blijven werken en kunnen door een goede work-life-care balance meekomen in de maatschappij."

Arts: "Ik heb vooral ervaring met ouders met een jong kind met diabetes, hetgeen een enorme belasting in tijd en zorgen en angsten is. Ouders kunnen meer ontspannen, kinderen kunnen zich iets los van ouders maken. Iedereen wordt er gezonder van en houdt het beter vol, hetgeen een zo gezond mogelijke toekomst, ook psychisch ten goede komt."

Ouder: "Ons zoontje had nooit naar een regulier kinderdagverblijf kunnen gaan. Daar zou hij ondergestimuleerd zijn, ik zou er geen vertrouwen in hebben gehad en ze zouden niet weten wat ze hadden moeten doen op de momenten dat hij bijvoorbeeld zijn sonde verwisseld moest hebben, hij blauw aanliep, benauwd raakte et cetera. Mijn zoontje kan nu verpleegkundig goed verzorgd worden, er is veel tijd voor hem en zijn ontwikkeling wordt heel gericht met een eigen behandelplan gestimuleerd. Hij gaat goed vooruit."

Arts: "Een heel belangrijke basis om stress en zorgen te verminderen in het gezin, waardoor de ouder-kind relatie tot rust kan komen wat een gunstig effect heeft op de ontwikkeling van een veilige hechting."

Ouder: "Door het verpleegkundig kinderdagverblijf is onze dochter weer gaan eten."

5. Effecten van het verpleegkundig kinderdagverblijf

Uit eerder onderzoek blijkt dat cliënten positieve effecten toekennen aan de zorg van het verpleegkundig kinderdagverblijf.

In dit onderzoek is gevraagd naar welke effecten zowel ouders als verwijzers toeschrijven aan het verpleegkundig kinderdagverblijf.

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen effecten op het kind en effecten op de omgeving van het kind.

Effecten op het kind

Volgens zowel ouders als verwijzers is de toegevoegde waarde van het verpleegkundig kinderdagverblijf op de kinderen groot.

89% van de ouders en maar liefst 96% van de verwijzers schrijft het verpleegkundig kinderdagverblijf een verbetering van de algemene ontwikkeling van het kind toe.

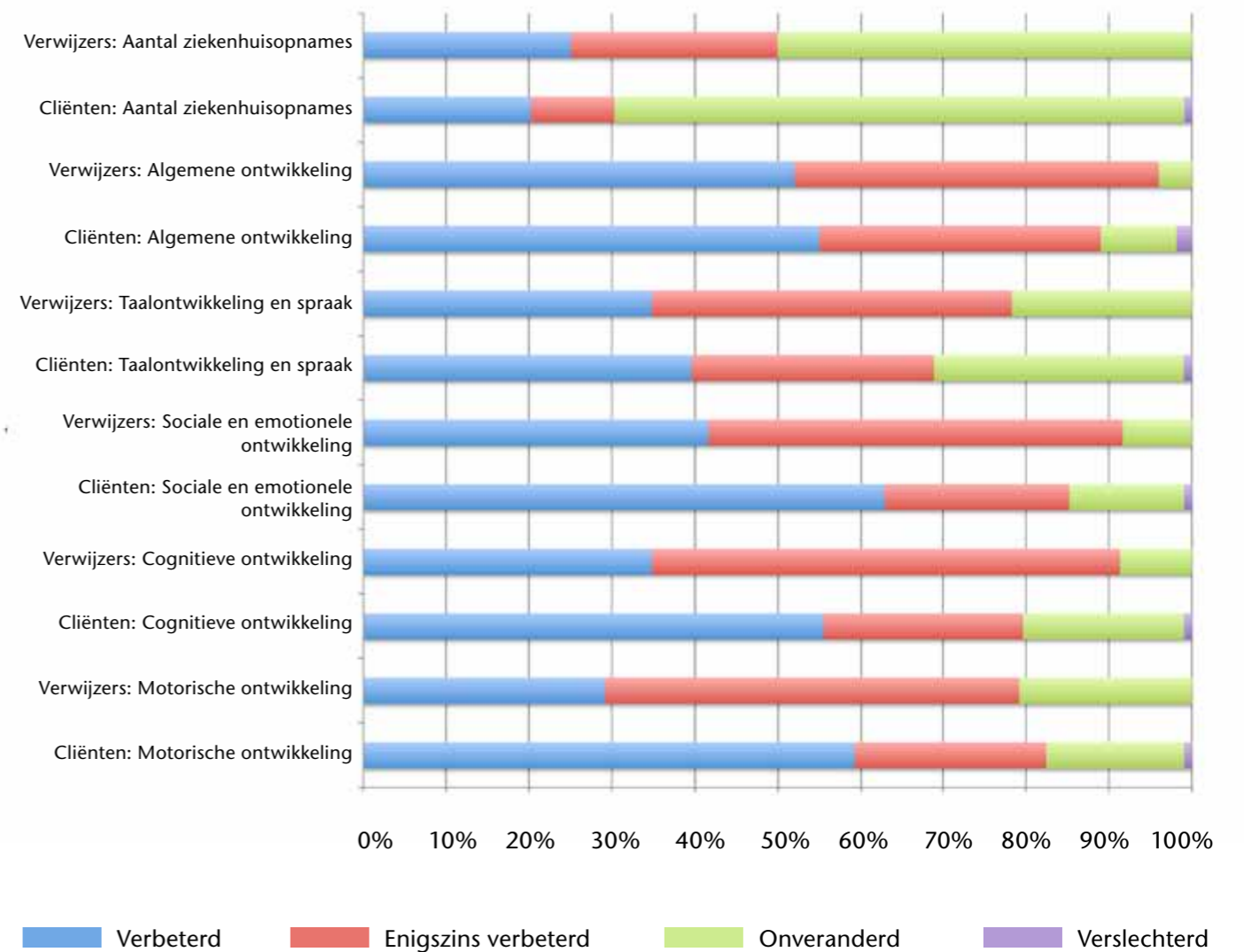
De motorische ontwikkeling verbetert volgens acht op de tien respondenten, de cognitieve ontwikkeling volgens 80% van de ouders en 91% van de verwijzers.

De sociale en emotionele ontwikkeling van het kind verbetert ook door de zorg van het verpleegkundig kinderdagverblijf, 85% van de ouders en 92% van de verwijzers zien dit effect.

69% van de ouders merkt verbetering in taal en spraak dankzij het verpleegkundig kinderdagverblijf, verwijzers zien dit in 78% van de gevallen.

Dankzij de zorg van het verpleegkundig kinderdagverblijf is er ook een groep kinderen die minder ziekenhuisopnames kent.

Volgens 30% van de ouders is dit bij hun kind het geval, de helft van de verwijzers heeft dit effect gezien bij hun patiënt(en).

Afbeelding: effecten verpleegkundige kinderopvang op het kind.

Ouder: "Een veilige plek, waar mijn kind even gewoon zichzelf kan zijn en gezien wordt als een kind en ook behandeld wordt als een kind. Hij krijgt de mogelijkheid om zich te ontwikkelen dankzij alle expertise die zij hebben, in tegenstelling tot een gewoon kinderdagverblijf."

Ouder: "Door de zorg van je zorgintensieve kind uit handen te kunnen geven aan een professional geeft het de ruimte om je weer even op te laden voor de dagen erna, tevens even volledige moeder vol aandacht naar de andere kinderen te zijn."

Ouder: "Zigzag zorgt ervoor dat ik weer kan ademhalen. ik heb nu ook meer tijd voor mijn andere dochter. Bedankt!!!"

Arts: "Het feit dat ouders niet gedwongen worden hun eigen rol in de maatschappij op te geven op het moment dat ze een (chronisch) ziek kind hebben is een groot goed."

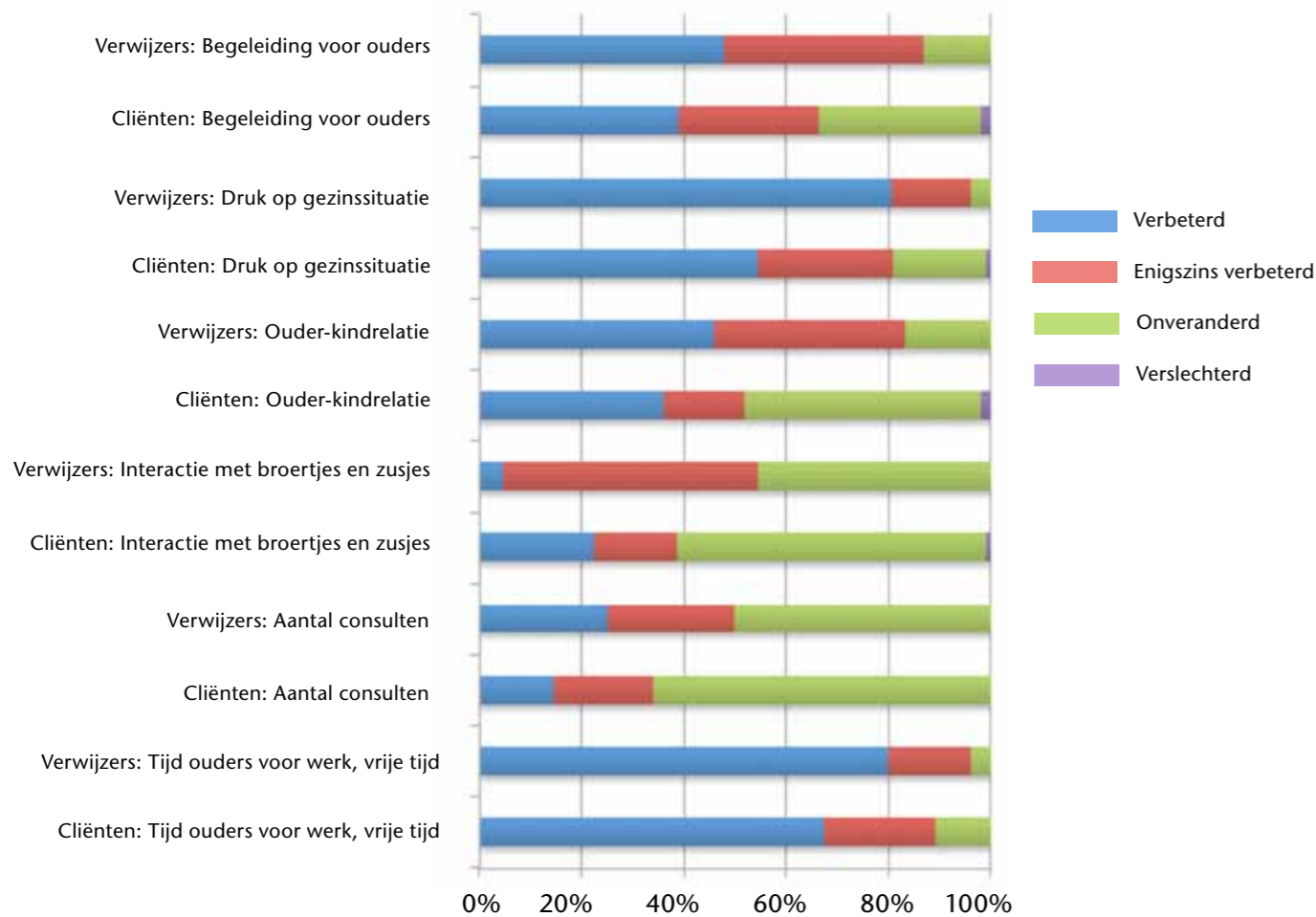
Ouder: "Het belangrijkste aspect is ontlasting van het gezin en/of ouders. Wanneer het kind naar het kinderdagverblijf is, kun je uitrusten of het huishouden doen of aandacht geven aan de overige kinderen binnen het gezin. Je hebt als ouder die dagen hard nodig om bij te tanken of je eigen zaken te regelen."

Ouder: "Je kind onbezorgd en ongehinderd kind kan zijn als ieder ander kind."

Effecten op de omgeving

Volgens vrijwel alle verwijzers vermindert het verpleegkundig kinderdagverblijf de druk op de gezinssituatie en geeft het ouders meer tijd voor werk, gezin en vrije tijd. De meeste ouders beamen dit, respectievelijk 81% en 89% geven dit aan. Twee derde van de ouders geeft aan dat zij zelf minder begeleiding en hulp nodig hebben sinds de zorg van het verpleegkundig kinderdagverblijf.

Dankzij de zorg van het verpleegkundig kinderdagverblijf verbetert in de helft van de gevallen de ouder-kind relatie volgens de ouders zelf en in 39% van de gevallen ook de interactie van het kind met broertjes en zusjes.

Afbeelding: effecten verpleegkundige kinderopvang op de omgeving.

6. Oordeel over het verpleegkundig kinderdagverblijf

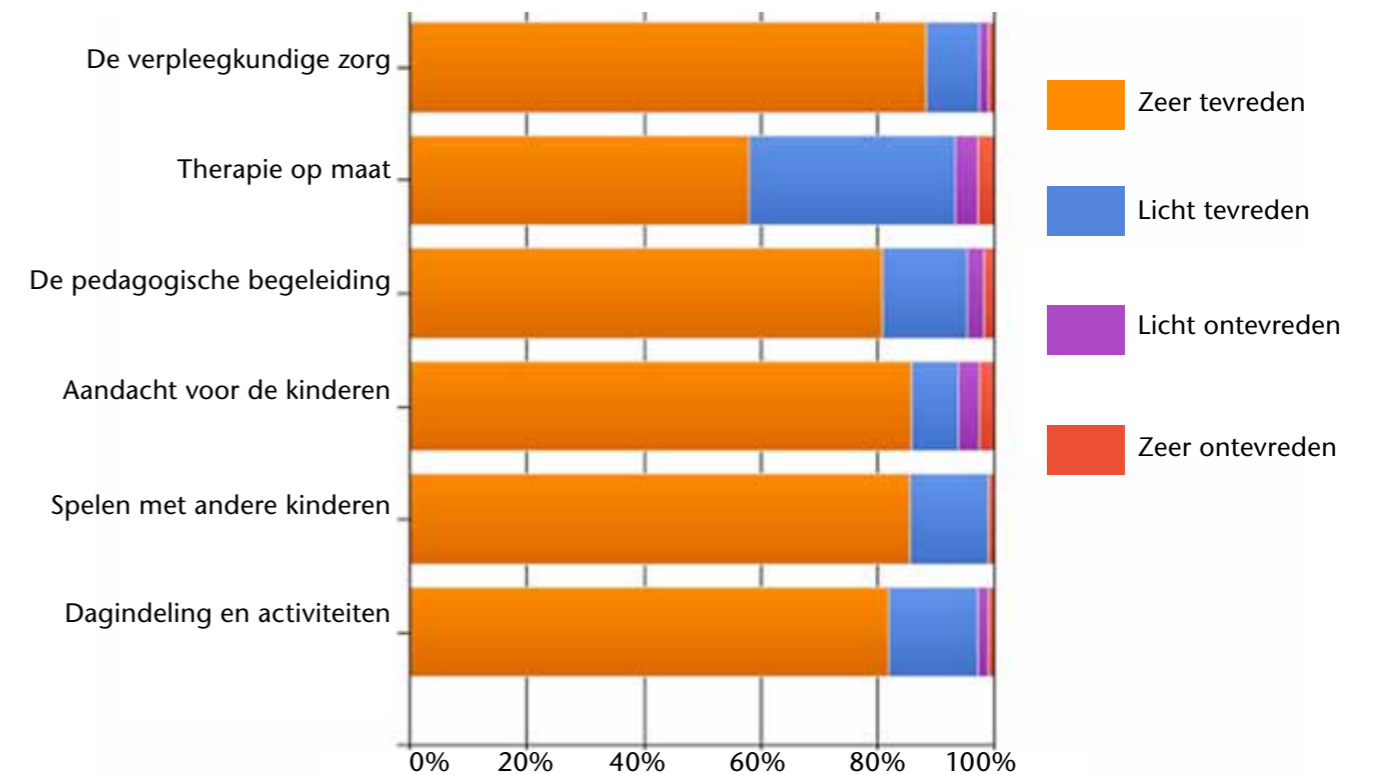
Er is ook om een oordeel gevraagd over het verpleegkundig kinderdagverblijf.

De tevredenheid over verschillende aspecten is gemeten onder cliënten en er is alle respondenten gevraagd een rapportcijfer te geven.

Tevredenheid

De tevredenheid van ouders met het verpleegkundig kinderdagverblijf is zeer groot, op alle onderzochte gebieden geldt 93% tot 99% tevredenheid.

Over de verpleegkundige zorg is 88% van de ouders zelfs zeer tevreden, over aandacht voor de kinderen en spelen met andere kinderen is 86% zeer tevreden.

Afbeelding: tevredenheid cliënten met aspecten verpleegkundige kinderopvang.

Ouder: "Wij hechten veel belang aan een kinderdagverblijf, omdat we het goed vinden voor de sociale en emotionele ontwikkeling van onze zoon. Hij speelt met leeftijdsgenootjes, leert veel nieuwe spelletjes en liedjes, leert delen en spelen. Kortom, net zoals onze gezonde dochter altijd naar een normaal kinderdagverblijf ging, vinden wij het ook fijn dat onze zoon ook de mogelijkheid heeft om naar een kinderdagverblijf te gaan. Daarnaast heeft zowel het pedagogisch als medisch team veel ervaring en leren ze ons veel tips en trucs voor de thuissituatie. Daarbij is het uiteraard ook fijn om even 2 dagen geen intensieve medische zorg thuis te hoeven verlenen en gewoon te kunnen blijven werken."

Ouder: "Ik ben geweldig onder de indruk van de zorg en begeleiding van de kinderen. Het is een zegen dat onze dochter daar terecht kon."

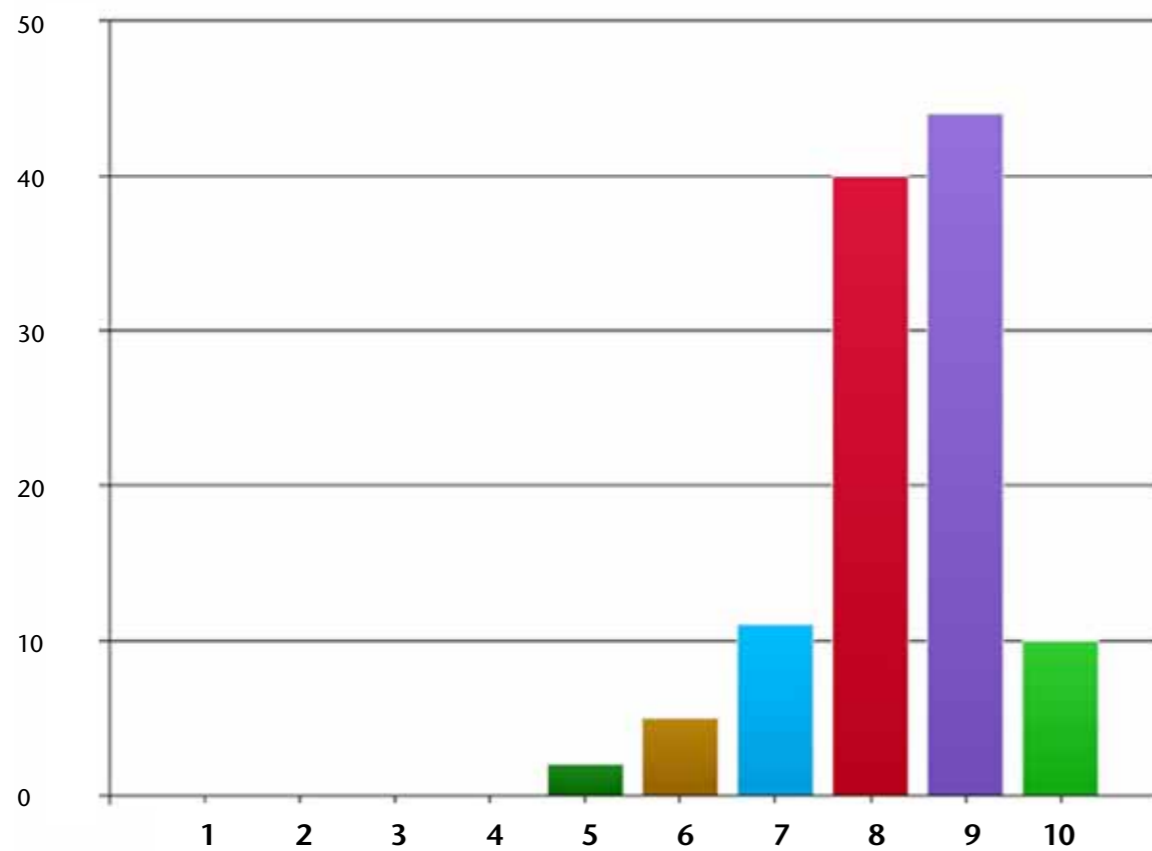
Arts: "Heel goed! Er kijken meerdere ogen naar het kind, het is een grote aanvulling voor de totale zorg. Stimuleer dit ook bij ouders. Vaak een grote stap, maar als ze deze eenmaal zetten zien ze de voordelen."

Ouder: "Mijn kind krijgt sondevoeding, motorische achterstand, slechthorend, slechtziend, heeft hartafwijking, veel last van luchtweginfecties. Op Zigzag is mijn kind ten eerste VEILIG: ik kan met een gerust hart naar mijn werk. Ten tweede hebben ze ervaring met kinderen die anders zijn. Ten derde kunnen andere hulpverleners, zoals fysiotherapeut, daar hun oefeningen doen, wat mij ontlast. Ten vierde weten ze zaken die ik aan hen kan vragen, of ze kennen iemand die daar meer van weet. Ten vijfde staan ze open voor individuele adviezen die ik hen geef omdat ik mijn kind het beste ken, en daar houden ze dan rekening mee. Ten zesde zijn ze erg lief en geduldig met de kinderen. Ten zevende creëren ze een hele gewone huiselijke sfeer met alle kinderen die qua sfeer en dagindeling hetzelfde is als op een gewone crèche, en dat is gezellig voor mijn kind. De medische factor heeft niet de overhand, dat is meer bijzaak: het zijn gewone kinderen met elkaar."

Rapportcijfer

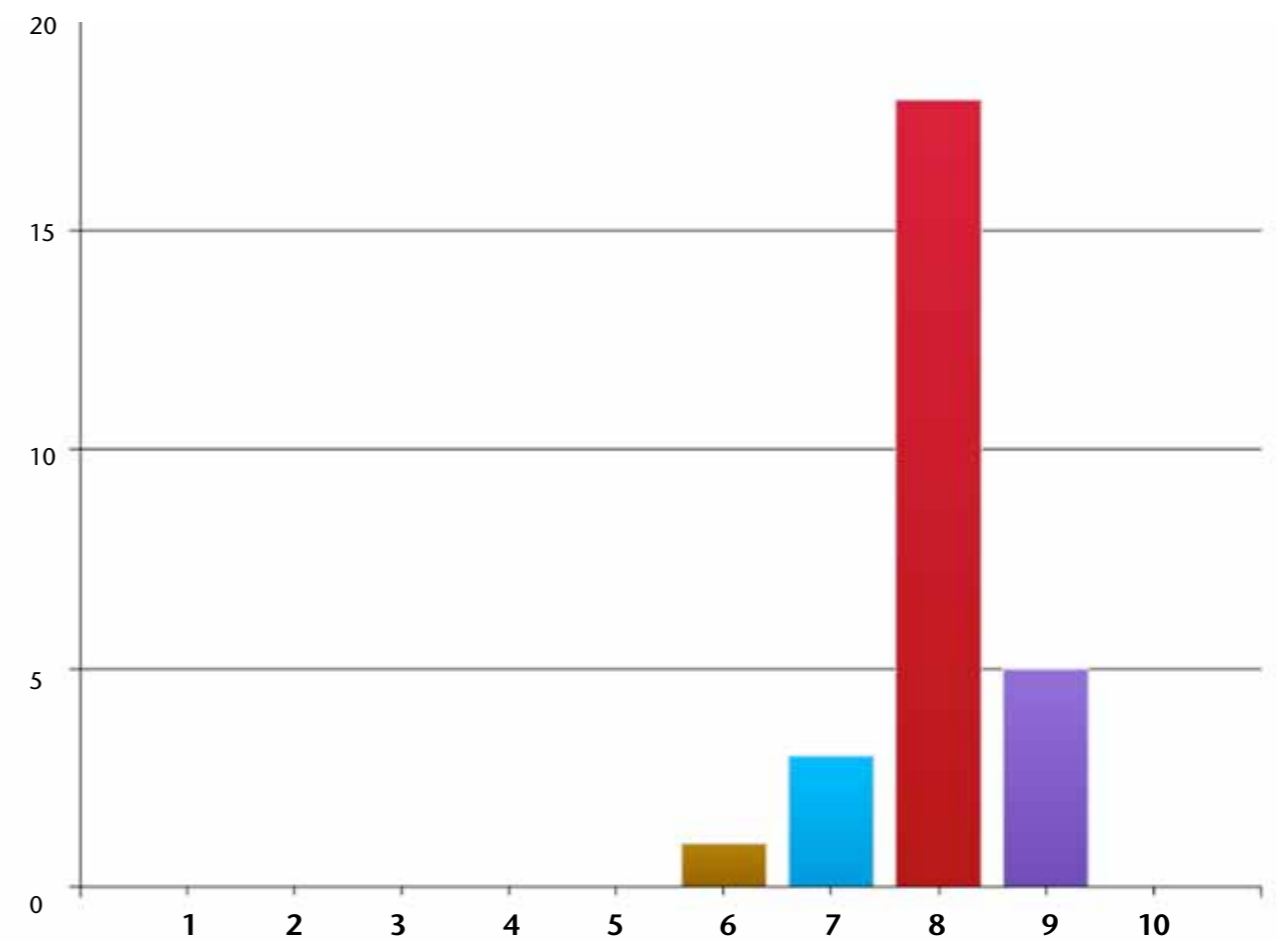
Ouders beoordelen het verpleegkundig kinderdagverblijf gemiddeld met een rapportcijfer 8,3, dat is zeer hoog.

83% van de ouders oordeelt met een acht, negen of tien.

Afbeelding: rapportcijfers cliënten eindoordeel verpleegkundig kinderdagverblijf.

De verwijzers zijn unaniem positief, gemiddeld oordeel van de artsen over het verpleegkundig kinderdagverblijf is een 8,0.

Afbeelding: rapportcijfers verwijzers eindoordeel verpleegkundig kinderdagverblijf.

Kernachtige uitspraken

Onze zoon was specifiek niet bijzonder, omdat alle kinderen daar wat mankeerden. Dit heeft hem veel gedaan

onze zoon was niet welkom op de reguliere peuterspeelzaal omdat hij door zijn medische problemen een 'te groot risico' was

Ze dagen onze dochter enorm uit en stimuleren haar om te eten

Anders had ik niet meer kunnen werken, en dat zou voor niemand goed zijn

Mijn kind heeft een grote stap in zijn gehele ontwikkeling gemaakt sinds hij verblijft bij Zigzag

We zijn zo blij dat we deze tip hebben gekregen van onze kinderarts

Het is de ontwikkeling van mijn kind zeer ten goede gekomen

Mensen beseffen niet hoe belangrijk verpleegkundige kinderdagverblijven zijn, pas als ze daar zelf mee te maken krijgen

We hebben geleerd, zowel mijn zoon als ik, dat we ook gescheiden van elkaar konden zijn

Door de begeleiding van het kinderdagverblijf is onze dochter sneller van haar neussonde afgekomen

Kwantitatief onderzoek naar de effecten van verpleegkundige kinderopvang

In opdracht van	Directie Zigzag Petra Bakker, Ingrid Keemink, Petra de Jong
Uitgevoerd door	MEI Marketing & Research, Meino Kalwij juni - augustus 2013
Fotografie	Monique Laeyendecker fotografie
Redactie	Marieke Klosters; Groothuis Van Alewijn Communicatie
Ontwerp	Toewan grafische communicatie

Initiatiefnemer Zigzag bedankt de collega-kinderdagverblijven Kleine Kapitein, Kleine Maatjes, De Schavuiten, Kombino en MedKid, cliënten en verwijzers voor hun medewerking aan dit onderzoek. Publicatie uit dit onderzoek uitsluitend met bronvermelding en na toestemming ©Zigzag.

**Verpleegkundig
kinderdagverblijf**

Zigzag10
jaar

Verpleegkundige zorg • Plusopvang • Reguliere opvang

Hoofdkantoor Zigzag

Amsteldijk 196
1079 LK Amsterdam
(020) 4941296
info@zigzagzorg.nl
www.zigzagzorg.nl

 www.facebook.com/zigzagkindzorg

Zigzag heeft vestigingen in Amsterdam Zuid, Amsterdam West, Hoorn en Kerkrade

Ieder kind is bijzonder, onze zorg is speciaal